

Brugge, den 1sten augustus 1940

Beste klanten

Het zijn harde tijden, den Alboch (Duitsers) zijn ons land binnen gevallen. Wat er ook gebeurt in de komende tijden, we proberen er alles aan te doen om onze klanten verder te bevoorraden.

In samenwerking met onze vrienden-collega's van brouwerij 't Hamerken hebben we een plan aangevat om op een aantal locaties den Duitsch het leven zuur te maken. We zijn nog op zoek naar een aantal verzetslieden die ons willen helpen. Om zeker te zijn dat we op een zelfden lijn kunnen werken, moeten jullie de locaties waar we eventueel een sabotage willen opzetten, uit het hoofd kennen en goed kunnen situeren. Indien ge onderstaande kan oplossen dan zijt ge meer dan welkom.

Vergeet alvast niet dat alle locaties waar een Halve Maan zichtbaar is bijzonder goed gekend moeten zijn. Het is de rode draad doorheen onze sabotagelij. Een eerste belangrijke vraag is dan ook hoeveel maal je op je pad een Halve Maan terugvindt in het straatbeeld, niet ergens binnenkijkend (op gevels, uithangend... als onroerend goed). En hoeveel maal kun je den Demi Lune relateren aan een brouwerij? Gok niet, wees geen Brugschen Zot.

Hoogachtend,

Hubert Vander Ghote (brouwerij 't Zwaard)

Jacques Vanneste (brouwerij 't Hamerken)

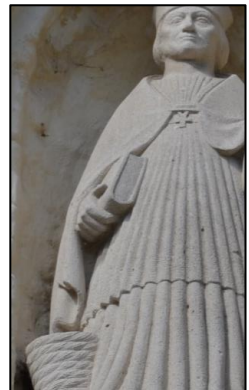

ZOEKTOCHT

Om een goed brouwsel te kunnen maken hebben we nood aan een beschermheilige. Een niet onbelangrijke beschermheilige voor ons Brugs bier is diegene die je vindt aan de toegangspoort van het Minnewaterpark. Aan zijn voet zie je een stuikmand om het bier te filteren.

Hoe heet deze beschermheilige en welk attribuut ontbreekt in zijn linkerhand? **(antwoord 1)**

Stap door de toegangspoort, hou links aan, ga over de brug en laat de Poertoren links liggen.

Ons bier krijgt goddelijke bescherming dankzij bovenstaande heilige. We kunnen nu echt van start gaan met brouwen en dit doen we natuurlijk met water. We lopen langs de in vroegere tijden dubbele 'watergracht' noodzakelijk om het Waterhuisje, dichtbij De Boeverie te laten werken. Zeker vroeger kwam ons leidingwater, natuurlijk na de befaamde moerbuzen uit de middeleeuwen, van het riviertje Du Bocq (dit doet ons denken aan een brouwerij). Langs het water zien we het beeld van een bakkerszoon. Bakker, een andere ambacht die granen gebruikt zoals bij het brouwen van bier. Deze familie was gekend voor zijn *Brugse Achten*. De bakkerszoon huwde met een bakkersdochter, Mathilde... Vanneste (What's in a name).

Welke tekst staat er op zijn sokkel? Geef ook één standbeeld in Brugge dat van zijn hand is. **(antwoord 2)**

We kunnen bijna brouwen. We hebben het nodige water en granen. Maar warm water over koffiebonen gieten brengt geen koffie. Ook voor bier moeten de granen eerst 'gemalen' worden. Een bepaalde aandrijfmachine kan hiervoor zorgen. Brouwerij De Halve Maan kocht een gebouw om wellicht hun granen te kunnen malen (1859).

Hoe heette het restaurant, dat nu het 't Bagientje heet, vroeger. Het had tussenin ook nog een andere naam. Als je de naam van het vroegere restaurant kent dan ken je ook het type aandrijfmachine dat brouwerij De Halve Maan aankocht. **(antwoord 3)** Wat zijn de namen van de architect en de aannemer die dit gebouw een bepaald aanblik gaven?

Iets verderop naar rechts werd als een van de eersten in Brugge spaghetti verkocht in café, het Speytje. Volgens de oude eigenaars werd hier de naam voor Straffe Hendrik bedacht.

Als je de Oostmeers verder afloopt zie je een gebouw dat vroeger mouterij was. De gekende familie Cauwe bleef er actief tot in de jaren 50 van de vorige eeuw. Je ziet duidelijk de driegelaagdheid van het gebouw. Net voorbij het gebouw kon je de koer oprijden. Dit gebouw kreeg een prachtige herbestemming en kreeg hiervoor een prijs.

In welk jaar kreeg dit project een prijs voor zijn prachtige herbestemming van dit industrieel pand? (antwoord 4)

Iets verder in de Oostmeers kan je rechts een garagepark inlopen. Deze ruimte kwam er toen de toegangsweg naar het Sint-Janshospitaal niet meer nodig was. Hier lopen we achter het Begijnhof en krijgen we op een bepaald moment een mooi zicht op de mouttoren van brouwerij De Halve maan. We komen terecht op een idyllisch mooi binnenpleintje. In het begin van de 19de eeuw stond op die plek een jeneverstokerij uitgebaat door Louis Verstraete. Rond 1850 werd het een aardappelmeelfabriek en werden 34 huisjes gebouwd, waarvan 16 in het vroegere stokerijgebouw. In 1924 werd het beluik aangekocht door de Burgerlijke Godshuizen, later Commissie van Openbare Onderstand. In 1937 werden de huisjes omgebouwd en gemoderniseerd, dankzij een legaat of testamentaire beschikking vanwege Leon De Meulemeester, een lid van de gelijknamige Brugse brouwersfamilie.

Hoe heet dit 'fort'? En welk gedicht kun je er lezen? **(antwoord 5)**

We verlaten het plein, slaan rechts af en passeren langs de rechterzijde de brouwerij waarvan nu niet alleen de mouttoren zichtbaar is maar ook het dak waarin het koelschip zich bevindt. Let ook op goed op de zot die draait met de wind. Aangekomen op het Walplein dat in de jaren zeventig nog geen terrasjes kende kunnen we niet naast de brouwerij kijken. De gevel van de jaren dertig van de 20ste eeuw heeft een toepasselijke versiering boven de poort, twee roerstokken.

Tegenwoordig is de site van de brouwerij, de oppervlakte van het bedrijf, een samenvoeging van twee brouwerijen; nl. brouwerij De Halve maan, reeds actief sinds 1860 (niet 1856 zoals publicaties vermelden), en brouwerij Brugge Zeehaven. Deze laatste kende een kort bestaan maar op deze locatie was er reeds een brouwerij zeker al in de 15de eeuw. Wat was zijn naam toen? Welk diertje herken je boven de poort? **(antwoord 6)** (Wat is het huisnummer?)

Iets verderop is er een restaurant dat vroeger diende als koetshuis voor Brouwerij De Halve Maan. Voor velen was het gekend als volkscafé met een mannetje dat boven de toegang uit het raam keek. Hoe heette dit café? Jantje van... **(antwoord 7)** Keer terug op je stappen en ga richting Stoofstraat.

Stoofstraten waren er bij de vleet in het Brugge van de 14de - 15de eeuw. Het was de glorie tijd van de 'badstoven', soms erkende of clandestiene bordelen, die aan de gegoede Bruggelingen en aan de internationale populatie in Brugge ontspanning en gekruid plezier bezorgden. Dat er wat afgedronken zal geweest zijn, staat buiten kijf. Ongeveer al die straten kregen in de loop der tijden een andere naam. Alleen de hier behandelde Stoofstraat bleef de oorspronkelijke naam bewaren. Om deze steeg te onderscheiden van andere straten met dezelfde naam sprak men meestal van de Stove bachten Walle, naast het Walplein. Het straatje heette oorspronkelijk de 'Kromme Walschestraat' of ook nog, meer triviaal, het 'Strontstraatje'. In het steegje zijn er wat winkeltjes. Wat wordt er verkocht in de winkel met het Japanse opschrift? **(antwoord 8)**

Je vervolgt je weg door de Katelijnestraat richting O.-L.-V.-kerk. Vlakbij bevindt zich het Sint-Janshospitaal waar passanten vroeger konden overnachten en een hapje en een drankje krijgen. Zeker reeds in 1310 was er een brouwerij en zeker tot in het midden van de 19^e eeuw bleef hij in functie. Later leverden verschillende Brugse brouwerijen deze noodzakelijke aanvulling op het voedsel voor de zieken. Geen goeie borstvoeding zonder stout.

Wie en/of wat staat, wordt voorgesteld in de boogvelden? **(antwoord 9)**

We vervolgen onze weg langs de pomp, richting het kerkhof van de Onze Lieve Vrouwekerk en het Bonifaciusbrugje en de pedagoog Vives. We steken het Brugje echter niet over maar blijven links aanhouden en stappen onder de oratorie en bereiken zo het middenplein van het Gruuthuyse. Dat er hier een link is met bier hoeven we niet te duiden. Welke 'kruiden' (bloemen, vruchten, planten...) herken je op dezelfde plaats als de foto hiernaast? Voor wat staan de letters op de foto hiernaast? **(antwoord 10)**

We stappen verder door het poortje en bereiken zo Den Dijver. Links van het water bevond er zich enkele jaren geleden brouwerij De Bierkaai.

Tijdens de middeleeuwen hadden de brouwersknechten een extra job ter algemeenen nut. Deze taak hield verband met de foto hiernaast.

Wat is de functie van wat je ziet op de foto?

Tot welk gebouw aan de andere zijde van de site behoort het gebouw dat geflankeerd wordt door dergelijke 'deurtjes'? **(antwoord 11)**

Waarvoor staan de letters op de foto hiernaast? Wat heeft een os hiermee te maken? **(antwoord 12)**

We lopen langs de bloemenmand en bereiken de Nepomucemusbrug. We blijven rechtdoor stappen.

Ons bier is bijna gebrouwen en daarom interesseert bovenstaande foto ons zeker. Wat stelt dit voor en van welk groter 'werk' maakt dit deel uit? **(antwoord 13)**

Op deze misvormde foto stond vroeger brouwerij La Marine (1894) gesticht door L. Schaverbeke. E. Van Houtryve kreeg deze brouwerij van vader Oscar die de brouwerij Den Os bezat. In 1921 werd het brouwen stopgezet.

Hoe heet de plaats waar we staan? Uit welk materiaal is dit gebouw deels opgetrokken? **(antwoord 14)**

We lopen het plein links op. Waar vinden we dit ventje terug? **(antwoord 15)** Waarom vindt hij dat het hier stinkt?

Iets verderop zien we onderstaand tafereel. Dit zijn geen brouwersknechten die in een biervat het mout staan de roeren. Wat doen deze lui dan wel en wat is het verband met het ventje met vieze smoel? **(antwoord 15)** Hier in deze voormalige herberg werd ooit Brouwerij De Halve Maan tijdelijk verkocht (2de helft 19^e eeuw).

Huizen hadden vroeger geen nummer maar belangrijke huizen hadden wel een naam die vaak terug te vinden was in de gevel. Hoe heette dit huis vroeger? **(antwoord 15)**

Op deze plaats werden vroeger de bieraccijnzen geïnd. Welke bedrijvigheid is er nu in dit gebouw? **(antwoord 16)**

Om de hoek bevonden zich vroeger veel cafés chantants, mooi omschreven in een lijevig boek van de hand van Willy Lustenhouter.

We stappen richting een van de meest bijzondere pleinen van Europa. Hier vinden we op een en hetzelfde plein omzeggens alle belangrijke bouwstijlen terug uit West-Europa. In de Heilig Bloedkapel kwamen de brouwers vroeger jaarlijks samen om Sint-Arnoldus te eren. Het retabel is meer dan een bezoekje waard. We stapten om de Burg te bereiken de Blinde Ezelstraat door. Hier bevond zich vroeger een brouwerij-herberg (volgens Schoutteet, De Straatnamen van Brugge). Wat is het verband tussen een blinde ezel en een brouwerij? **(antwoord 17)**

Op welk gebouw vinden we dit figuurtje terug? En wat heeft hij rond zijn nek hangen? **(antwoord 18)** Zijn vooruitstekende kin wijst er op dat het om een Habsburger gaat en wanneer je weet dat hij iets met de pot van Olen te maken heeft dan weet je wellicht dat het om Keizer Karel/Karel V gaat.

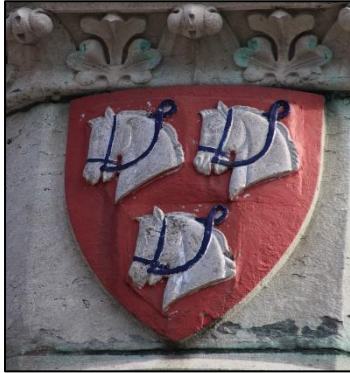

We stappen over de plaats waar vroeger de Sint-Donaaskathedraal stond. In 1127 werd Karel de Goede er vermoord. Karel was een sociaal voelend vorst. Hij was begaan met de armen en de eenvoudige mensen uit zijn graafschap. Dat bleek eens te meer, toen er in 1126 hongersnood uitbrak. Karel vaardigde een verbod uit om bier te brouwen, zodat het graan dat daarvoor nodig was, gebruikt kon worden om brood te bakken. Tegelijk stelde hij een maximumprijs vast voor wijn, om te voorkomen dat handelaren misbruik zouden maken van het biertekort. De bakkers legde hij op een kleiner formaat brood te bakken, zodat het ook voor arme mensen nog mogelijk was iets te kopen.

We arriveren op het einde in de Philipstockstraat. Na onze heilige vinden we hier een edele die ons bier kan promoten. Hoe heet deze persoon? **(antwoord 19)** Langs de zijkant heb je een schitterend glasraam met dezelfde persoon. Wat versiert hem langs de randen? **(antwoord 19)** Welke naam wordt dit huis (niet café) toebedeeld? Bijhorende foto wijst je in de juiste richting. **(antwoord 19)**

We stappen richting markt. In de Vlamingstraat bevonden zich heel wat concurrenten van het bier. Een aantal wijnkelders lopen hier heel ver door onder de straat. Naar het einde toe van de straat werd de term beurs in het leven geroepen'. In de herberg van de familie Van der Beurze werden centen gewisseld.

We leggen onze focus echter op de markt. Hier valt heel wat te vertellen over zaken die met bier te maken hebben. Maar we beperken ons nu tot twee zaken. Er werd bij de oprichting van iets een fout gemaakt bij het aanbrengen van een van de blazoenen. Verkeerdelijk hebben ze het wapenschild van de brouwers aangebracht (driekoppig paard) en niet van de beenhouwers (eenkoppig paard). Waar bevindt zich dit wapenschild? **(antwoord 20)**

In het verleden vonden wat 'brouwerscongressen' plaats in Brugge. Daarvoor werd gebruik gemaakt o.a. van de cafés 'Le Grand Café' en 'La Civiére d'Or'. Bij welk café behoort bijhorende foto? **(antwoord 20)**

Tijd om de kelen te smeren. Tal van tips hiervoor natuurlijk en tal van zaken die je pad gekruist hebben. De horeca kan jullie steun in deze barre tijden best gebruiken.

Laat ons hopen dat den oorlog snel voorbij is en dat den Duitsch terug gedreven wordt van waar hij komt. Hopelijk moeten we geen Zerohuit pinten drinken de komende jaren.

Heel veel dank voor jullie spontane steun.

Hubert en Jacques.

ANTWOORDBLAD

ANTWOORD 1

- Naam:
- Attriboot:

ANTWOORD 2

- Tekst:
- Standbeeld:

ANTWOORD 3

- Restaurant:
- Architect
- aannemer

ANTWOORD 4

- jaartal:

ANTWOORD 5

- 'fort':
- Gedicht:

ANTWOORD 6

- Naam:
- Dier:
- Nummer:

ANTWOORD 7

- Jantje

ANTWOORD 8

- Wat verkocht?

ANTWOORD 9

- Boogvelden:

ANTWOORD 10

- "kruiden":
- Letters:

ANTWOORD 11

- Functie:
- Gebouw:

ANTWOORD 12

- Letters:
- Verband met 'os':

ANTWOORD 13

- Wat?
- Groter geheel:

ANTWOORD 14

- Plaats:
- Materiaal:

ANTWOORD 15

- Waar:
- Waarom stinkt het?
- Wat doen ze:
- Link met 'ventje'
- Naam huis:

ANTWOORD 16

- Bedrijvigheid:

ANTWOORD 17

- Link tussen ezel en brouwerij:

ANTWOORD 18

- Gebouw:
- Wat rond de hals?

ANTWOORD 19

- Naam
- Randen
- Naam van het huis

ANTWOORD 20

- Schild
- Welk café

**AANTAL MAANTJES VAN EEN
BROUWERIJ**

**AANTAL MAANTJES NIET VAN EEN
BROUWERIJ**

DEELNEMERS - Namen en mailadres